

Halvdelen være Lærerens egne Børn. Der undervises, naar Vind og Vejr tillader det, for Læreren der svarer ikke til Begrebet af en Lærer; saaledes som det forstaaes her i Danmark; men det er en Fanger, som skal opholde Livet ved sin almindelige grønlandske Næringsvej og ved Siden deraf, saa godt han kan det, bestride Børnenes Undervisning.

Alt dette maa man tage med i Betragtning, naar man taler om det grønlandske Skolevæsen; men forudsat, at det kan gennemføres, som Lovforslaget tilsigter, saa skal jeg indrømme, at Lovforslagets Plan for Skolegangen for de grønlandske Børn ser meget tiltalende ud. Det er naturligvis godt, at der indføres Undervisningspligt. Den ærede Ordfører brugte et Ord, som man ellers ikke plejer at bruge fra Venstres Side her i Tinget, idet han talte om Skolepligt. Det er et meget uartigt Ord i Venstremænds Øjne og Øren, men jeg tilgiver det gerne. Der indføres altsaa Undervisningspligt. Jeg tillægger det ogsaa Værdi, at man gør et Forsøg paa at lære de grønlandske Børn Dansk, hvis det kan opnaas, og jeg er enig med den højtærede Undervisningsminister om, at man i hvert Fald bør undtage dem, der ikke har de personlige Forudsætninger for at tilegne sig Sproget.

Dernæst hilser jeg den hele Ordning med Glæde, fordi det i og for sig slet ikke er nogen ringe Ordning, hvad den teoretiske Side angaar. Man vil nemlig paa Grønland efter Lovforslaget faa en Børneskole for Alderen fra 7 til 14 Aar og derover en Ungdomsskole, som man her i Lovforslaget kalder en Efterskole for unge, fra 14 til 16 Aar, og saa enten en Realskole eller en Forberedelse til det egentlige Seminarium paa to Aar fra det 16de til det 18de; saa det egentlige Seminarium for Alderen fra 18 til 20 og endelig en Uddannelse i Danmark for Elever i en Alder fra 20 til 22, ja endogsaa 23 Aar. Det vil sige, at man for dem, der faar den største Uddannelse, faar en 6-aarig Uddannelses-tid. Det er mere, end vore Lærere faar her i Danmark.

Det har interesseret mig at se den Grundighed, hvormed man ønsker at opdrage Lærerstanden i Grønland, men der er med Hensyn til denne Ting i Lovforslaget et Par Enkeltheder, som jeg dog maa gøre et Par Bemærkninger om. Lovforslaget siger nemlig, at Skolesagerne skal henhøre under Kirkeministeriet, og jeg ved ikke rigtig, hvad der er Meningen med det. Det er nemlig en Nydannelse. I Øjeblikket hører de under Kirke- og Under-

visningsministeriet. (Kirke- og Undervisningsministeren [Appel]: Nej). Jo, det tror jeg, de gør. Efter alt, hvad der har foreligget for mig, har jeg faaet det Indtryk. Hvis det imidlertid er forkert, er det i hvert Fald mit Ønske, at Skolesagerne skal høre under Undervisningsministeriet og ikke under Kirkeministeriet, saaledes at Kirken bliver administreret for sig, og det, der vedrører alle Arter af Skoler, administreres af Undervisningsministeriet. Det er muligt, jeg har misforstaaet den gældende Lov; jeg er, som sagt, ikke klogere, end at Loven af 1. April 1905 henlægger Skolesagerne under Kirke- og Undervisningsministeriet, men jeg kan jo have overset et og andet paa dette Omraade, det kan ske for enhver.

Dernæst siger Lovforslaget i § 23, at Ledelsen af Børneskolen skal være hos Førstepræsten, og dernæst fastsættes det, at Sysselraadet skal virke som Skolekommission efter nærmere derom af Ministeren fastsatte Regler. I den Anledning vil jeg gerne spørge den højtærede Minister, hvad der saa er Meningen, for det kan jo ikke være Meningen, at Sysselraadet skal være Skolekommission paa samme Maade som de danske Skolekommissioner, i saa Fald vilde man ikke kunne bruge den Vending, at Ledelsen er hos Førstepræsten. Her forekommer det mig, at man lidt nærmere bør præcisere, hvem det er, der har den virkelige Ledelse, og hvad det er, der forstaaes ved Ledelsen. Forholdet mellem Skolekommissionen og Førstepræsten bør, synes jeg, paa en eller anden Maade være kendt af Lovgivningsmagten, saaledes at Ministeren ikke, ganske som han selv vil, kan træffe Bestemmelse om Skolekommissionens Myndighed, altsaa i dette Tilfælde den Myndighed, der skal tillægges Sysselraadet.

En af de Ting, som for mit Vedkommende er tiltalende ved Lovforslaget, hvad Skolevæsenet angaar, er, at man stræber efter at give Grønlænderne ogsaa en videre-gaaende verdslig Uddannelse, hvorved man vil sætte dem i Stand til, for saa vidt de har de personlige Forudsætninger, at kunne faa ogsaa de højere administrative verdslige Stillinger. Jeg vil gerne sige, at efter min Opfattelse bør der ikke være nogen Grænse for, hvilken Stilling i Grønland en Grøn-lænder kan opnaa, naar han har de personlige Forudsætninger for at bestride Stillingen; det forekommer mig, at man bør give Grønlænderne enhver Chance baade med Hensyn til Uddannelse og med Hensyn til de Stillinger, de kan opnaa i deres eget Land.